

UGOD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK
Települési Értéktár Bizottsága
Ugod, Kossuth Lajos u. 32.

Szám: 10-2/2017.

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Ugod Község Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága 2017. június 30-án megtartott üléséről.

Az ülés helye: Művelődési Ház tanácsterme
8564 Ugod, Kossuth Lajos u. 16.

Jelen vannak:

Bizottság tagjai:

- Szabó Mihályné	megjelent
- Pethő Attila	megjelent
- Polgár Károly	megjelent

Polgármesteri Hivatal részéről:

Kamondi Gyuláné jegyzőkönyvvezető megjelent

Szabó Mihályné a bizottság elnöke:

Köszöntötte a megjelenteket. Bejelenti, hogy az ülés határozatképes, mivel 3 fő bizottsági tag megjelent. Az ülést 17.00 órakor megnyitja.

Szavazásra bocsátja: a napirend elfogadását.

A Bizottság 3 igen (egyhangúlagos) szavazattal az alábbi napirendet fogadta el:

N A P I R E N D

1. Boldog Csák Móric életútja ugodi vonatkozásainak felvétele a Települési Értéktárba

Feltesztő: Polgár Károly

ELSŐ NAPIREND TÁRGYALÁSA:

Boldog Csák Móric életútja ugodi vonatkozásainak felvétele a Települési Értéktárba

Előadó: Szabó Mihályné a bizottság elnöke

Szabó Mihályné a bizottság elnöke:

Javasolja, hogy a bizottság *Boldog Csák Móric életútjának ugodi vonatkozásait* vegye fel a Települési Értéktárba.

Szavazásra bocsátja: Ugod Község Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága felveszi a Települési Értéktárba Boldog Csák Móric életútjának ugodi vonatkozásait.

Csák Móric, Ugod fia Csák Demeter bán gyermekeként, 1270 körül született az ugodi várban. Mint a Diós István: A Szentek élete című művében olvasható, a Szűzanya jelenésben jövendölte meg a terhes édesanyjának, hogy születendő gyermeke kedves lesz Isten és az emberek előtt. Apja, Demeter bán, hatalmaskodó ember volt, ami a Csákok közös jellemvonása.

Pór Antal 1888-ban kiadott Trencsényi Csák Máté c. művében a következőt olvashatjuk: „Ellenben anyja jámbor és istenfélő asszony volt. Jól nevelte gyermekeit és megutáltatta velők a folytonos harcot, dulakodást s a földi javak mohó áhítását. Csák Demeter bán fiainak, Móricznak és Csáknak is már gyermekkorukban kezdett a hajlamok a magány iránt fejlődni. Legkedvesebb multságuk volt barátosdit játszani, kápolnát építeni, végig ültetni hallgatag pajtásaikat a lócán, mint a kolostori étkezőkben szokás, és szolgálni nekik. Mély hatást gyakorolt a gyermekekre valamely szent Domokos-rendi szerzetes látogatása atyai várjukban, Ugodon. Valószínűleg Ugrin barát volt, a Csák nemzetségbeli Paraszt mester fia, kiről III. Endre király 1291-ben, mint prédikátor-rend margitszigeti perjeléről emlékeznek. Ez mondta el a fiúknak szent Elek legendáját, mely nálunk nagyon kedvelt olvasmány volt: mint vetette meg a főrangú Elek a világot, hagyta el feleségét, mily alázatos volt, miként zarándokolt a szent földre, viaskodott – visszakerülvén – az atyai palota egyik zugában a kísértés ellen, mígnem győzedelmes erénye megdicsőült korai halálában. Móricz megvallotta, hogy már ekkor határozta el magában, hogy majdan a zárdába vonul vissza. Apja és testvére, II. Csák halála után a rokonok igen sürgették, hogy nősüljön meg, különben kihal az egy-két rügyre szorító ág, s idegenekre száll a családi birtok. Ezen indok nemes házainknál mindenkor nagy hatással volt. Móricz is engedett neki és megkérette Amadé nádor leányát, Albertát, kivel fényes menyegzőt ült”.

1301-ben megnősült, és akkora lakodalmat tartott, hogy birtokainak éves jövedelme sem volt elég a költségekre. Balfi birtokára vett fel kölcsönt. Alberta azonban szintén elűtött hatalmaskodó atyja és testvérei jellemétől, és alig háromévi együttlét után 1304-ben férjével közösen elhatározták, hogy zárdába vonulnak. Móric a budai domonkosok közé, Alberta a Nyulak szigeti kolostorba. A nagyhatalmú Amadé nagy haragra gerjedt. 1307-ben megírta a budai főbírónak, Vernerfia Lászlónak, hogy akár erőszakkal is vegye ki a két szökevényt a kolostorból, zárja őket egybe, hadd folytassák a házasesetet. A főbíró erőlködéseire meddőnek bizonyultak. Mivel hiábavaló volt a féléves fogság, a fiatalok hajthatatlanok voltak, visszaengedték őket a kolostorba. 1309. január 11.-én Móric már megint szerzetesként rendelkezik, lemondott világi vagyonáról. Felesége a Nyulak szigeti apácák között imádkozik az ott élő I. Csák bán özvegyével. A szerzetesek félték a hatalmas nádor és a Csák család haragjától, ezért Bolognába küldték tanulni. Csak a fölszentelése után tért vissza Magyarországra.

Harminc évet töltött különböző kolostorokban. Boldog Csák Móric életét csodák kísérték: többször megfigyelték, hogy szokatlan fény ragyogja körül. Így volt ez akkor is, amikor a váci templomba zárt ajtón keresztül ment be, hogy imádkozhasson. Egész életében szigorú aszkézisben élt. Húst nem evett, éjjel és nappal ciliciumot (vezeklőövet) hordott, hogy lelke megfékezze a testét. A győri konventben 1336. március 20-án szentként fejezte be életét. Életében és halála után csodákat tett, sírjánál sok csoda történt. 1566-ban leégett a város és megsemmisült a temetkezés helye is. Ünnepe március 20-án van.

A Bizottság javasolja, hogy *Boldog Csák Móric életútjának ugodai vonatkozása* kerüljön be a Települési Értéktárba.

A Bizottság egyetért a javaslattevővel: Az Ugodban született és nevelkedett, életében és halála után is csodákat tévő szentéletű Boldog Csák Móric életének ugodi vonatkozása olyan kulturális örökség, melyre büszkék lehetünk és érdemes a helyi értéktárban is megörökíteni.

Polgár Károly személyes érintettségére hivatkozással nem vett részt a szavazásban (a szavazásban 2 bizottsági tag vesz részt)

A Bizottság 2 igen (egyhangúlagos) szavazattal az alábbi határozatot hozza:

1/2017. (VI.30.) számú TÉB határozat

Ugod Község Önkormányzatának Települési Értéktár Bizottsága a kulturális örökség gyűjtőnév alá felveszi a Települési Értéktárba *Boldog Csák Móric életútjának ugodi vonatkozásait*. A később boldoggá avatott Csák Móric az ugodi várban született 1270 körül Ugod fia Csák Demeter bán gyermekeként. Az ugodi várban nevelkedett, itt élte gyermekkorát. Mint azt Móric később megvallotta, itt érték olyan élmények, melyek hatására már ekkor elhatározta, hogy majdan zárdába vonul.

A Bizottság egyetért a javaslattevővel: Az Ugodban született és nevelkedett, életében és halála után is csodákat tévő szentéletű Boldog Csák Móric életének ugodi vonatkozása olyan kulturális örökség, melyre büszkék lehetünk és érdemes a Települési Értéktárban is megörökíteni.

Határidő: azonnal

Felelős: bizottság elnöke

Szabó Mihályné a bizottság elnöke:

Megköszöni a bizottsági tagok munkáját, az ülést 17.30 órakor bezárja.

Kmf.

Polgár Károly
bizottsági tag

Szabó Mihályné
bizottság elnöke

